

ŠVIETIMAS LIETUVOJE

1915 - 1918

Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijos komanda:

Livija Lukšaitė 1B

Urtė Sakalauskaitė 1B

Rokas Sabaitis 1B

Augustė Stravinskaitė 1B

Ieva Verbytė 1B

Kuruojantis mokytojas: Dalia Statkienė

TURINYS

- Švietimo struktūra
- Kas padėjo kurtis mokykloms?
- Pirmoji Lietuvių gimnazija
- Mokymosi sąlygos

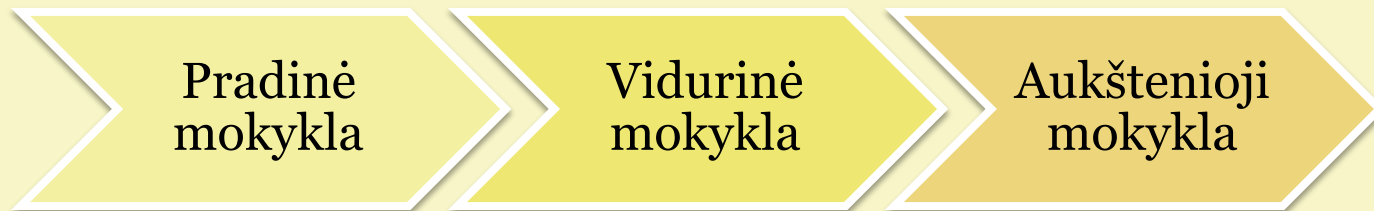
UŽDUOTIES VYKDYMO EIGA

Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijos komanda (U. Sakalauskaitė, L. Lukšaitė, I. Verbytė, A. Stravinskaitė, R. Sabaitis)

- Pasirinkome šią temą, nes mes esame iš Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijos – pirmosios Lietuvoje Lietuviškos gimnazijos. Ši mokykla įkurta, kai tik į Lietuvą įžengė kaizerinė Vokietija.
- Vykdydami šią užduotį daug sužinojome apie švietimą kaizerinės Vokietijos okupacijos metais, mokinių kasdienybę, sunkumus, mokyklų įkūrėjus ir apie mokyklą, kurioje mokomės dabar.

ŠVIETIMO STRUKTŪRA

Švietimo struktūra okupacijos laikotarpiu:

- Aukštesniųjų mokyklų valdžia nesteigė. Gavusios leidimus pastarąsias steigė ir išlaikė privačios draugijos („Ryto“, „Saulės“, „Žiburio“), komitetai. Nuo 1917 m. mokyklų reikalais rūpinosi Lietuvos valstybės tarybos Švietimo komisija. Okupacijos pabaigoje jau veikė 20 gimnazijų ir progimnazijų.

Straipsnis:

<https://www.smm.lt/web/lt/struktura-ir-kontaktai/apie-ministerija/svietimo-istorija/svietimas-19-amziuje>

KAS PADĖJO KURTIS MOKYKLOMS? (1)

- Okupacijos metu Lietuvoje veikė Lietuvių draugija nukentėjusiems nuo karo šelpti. Ji išlaikė lietuvius našlaičius ir senelius, rėmė neturtingą besimokantį jaunimą Vilniuje, suteikdama galimybę apsigyventi prieglaudose ir bendrabučiuose. Būtent šios draugijos dėka mokslus baigė šimtai Vilniaus krašto gydytojų, mokytojų, inžinierių, žurnalistų ir kitų inteligentiškų profesijų atstovų, o taip pat ir amatininkų.

LDNKŠ CK nariai ir darbuotojai. 1917m.

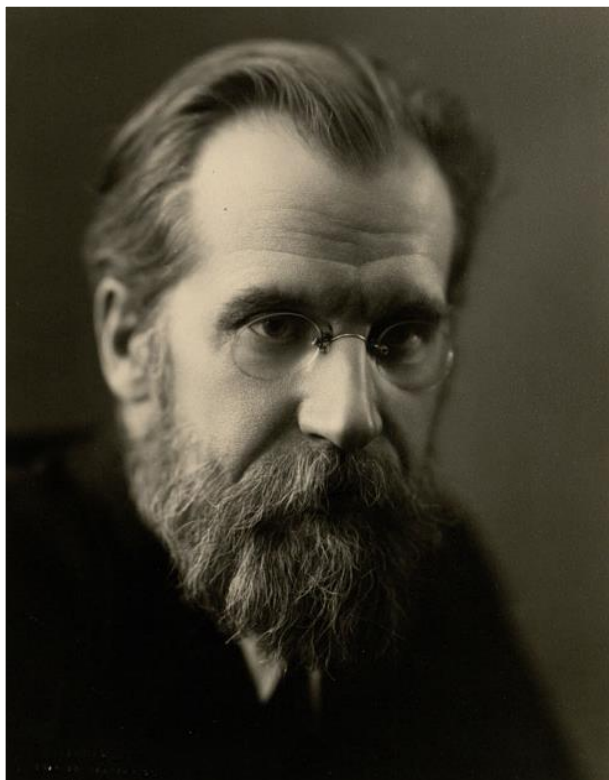
Straipsnis:

<http://www.aidas.lt/lt/istorija/article/12390-04-03-lietuviu-draugijai-nukentejusiems-del-karo-selpti-100-metu>

Nuotrauka:

<http://www.mab.lt/Pirmasis-pasaulinis-karas-draugija/01-ck.html>

PIRMOJI LIETUVIŲ GIMNAZIJA (1)

Pirmoji lietuviška gimnazija, kuri tuo metu vadinosi „Jono Basanavičiaus, Mykolo Biržiškos ir Povilo Gaidelionio Vilniaus lietuvių gimnazijos kurso pamokos“ įkurta daugiau kaip prieš šimtmetį – 1915 m. Tai pirmoji gimnazija, pradėjusi puoselėti lietuvišką žodį.

Straipsnis:

<http://www.bernardinai.lt/straipsnis/2017-10-16-vytauto-didziojo-gimnazija-issaugojusi-simtmetes-tradicijas-ir-pokalbius-prie-vysniu-arbatos/164868>

Nuotrauka:

http://parodos.mab.lt/ima/ima-vokieciu-okupacijos-laikotarpiu/02-lmavb_rs-fl65-452-1v/

M. Biržiška

Mykolas Biržiška į gimnaziją priėmė visus: ir lenkų, ir žydų, ir rusų, ir vokiečių vaikus. Jeigu vaikas norėjo mokytis lietuviškai, jam nebuvo svarbi nei tautybė, nei pilietybė.

PIRMOJI LIETUVIŲ GIMNAZIJA (2)

Gimnazija įkurta, kai tik į Lietuvą įžengė kaizerinė Vokietija, nes vokiečiai neprieštaravo, kad būtų įkurta mokykla, kurios dėstomoji kalba – lietuvių. Lietuvių draugija nukentėjusiems dėl karo šelpti 1915 m. rugsėjo 29 dieną oficialiai įsteigė pirmąją lietuvišką gimnaziją. Mykolą Biržišką paskyrė pirmuoju išdininku ir gimnazijos direktoriumi. Gimnazija įsikūrė vilniečio Pimenovo name, tuometinėje Didžiosios Pohuliankos gatvėje, dabar tai yra Mindaugo ir J. Basanavičiaus gatvių kampas.

Straipsnis:

<http://www.bernardinai.lt/straipsnis/2017-10-16-vytauto-didzioji-gimnazija-issaugojusi-simtmetes-tradicijas-ir-pokalbius-prie-vysniu-arbatos/164868>

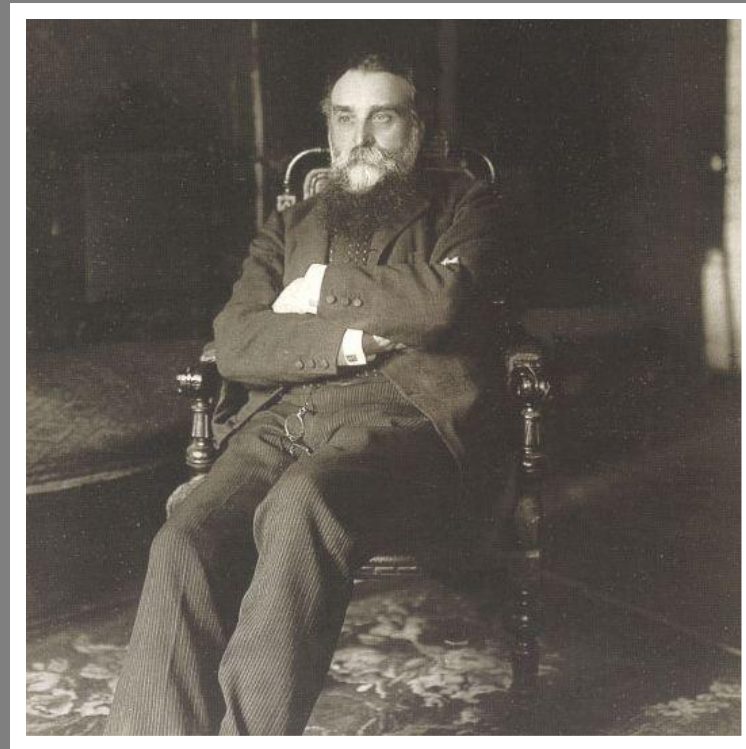
Nuotrauka:

<http://elibrary.mab.lt/handle/10-16-vytauto-didzioji-gimnazija-issaugojusi-simtmetes-tradicijas-ir-pokalbius-prie-vysniu-arbatos/164868>

Dabartinių Mindaugo ir J. Basanavičiaus gatvių sankirta

PIRMOJI LIETUVIŲ GIMNAZIJA (3)

Gimnazija ilgą laiką buvo privati, tik nuo 1918 m. valstybė pradėjo šiek tiek ją remti. Tačiau vargingai gyvenantiems ir neturintiems galimybių mokslas buvo teikiamas nemokamai. Taip buvo nusprendęs dr. J. Basanavičius, kuris ir pats iš dalies rėmė kai kuriuos mokinius.

Straipsnis:

<http://www.bernardinai.lt/straipsnis/2017-10-16-vytauto-didziojo-gimnazija-issaugojusi-simtames-tradicijas-ir-pokalbius-prie-vysniu-arbatos/164868>

Nuotrauka:

<http://www.bernardinai.lt/straipsnis/2013-09-30-gediminas-zelvaras-jonas-basanavicius-tautinio-atgimimo-uzdaviniai/107686>

Dr. Jonas Basanavičius

MOKYMOSI SĄLYGOS

Straipsnis:

<http://www.bernardinai.lt/straipsnis/2017-10-16-vytauto-didziojo-gimnazija-issaugojusi-simtametes-tradicijas-ir-pokalbius-prie-vysniu-arbatos/164868>

Nuotrauka:

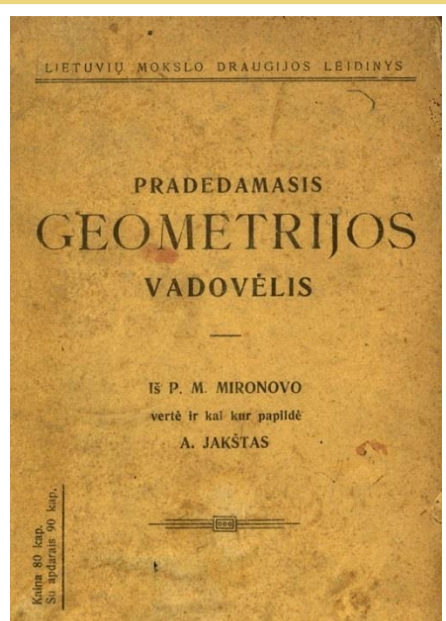
<http://www.mab.lt/Pirmasis-basaulinis-karas-draugija/02-svietimas.html>

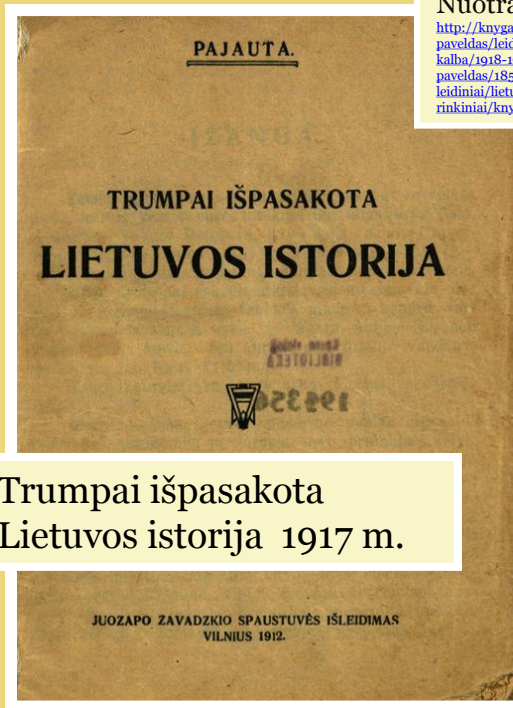
Pirmoji lietuvių Gimnazija įkurta sudėtingomis sąlygomis. Iš pradžių mokykloje buvo vos 15 mokytojų ir keliasdešimt mokinių. Nebuvo kūno kultūros pamokų, mokytojai dalinosi kabinetais. Tose pačiose patalpose vyko pedagogikos kursai, kuriuos įsteigė Lietuvių draugija nukentėjusiems dėl karo šelpti.

1918 m. Vilniaus lietuvių gimnazijos abiturientų laida.

MOKYMOSI SĄLYGOS (2) LIETUVIŠKI VADOVĖLIAI

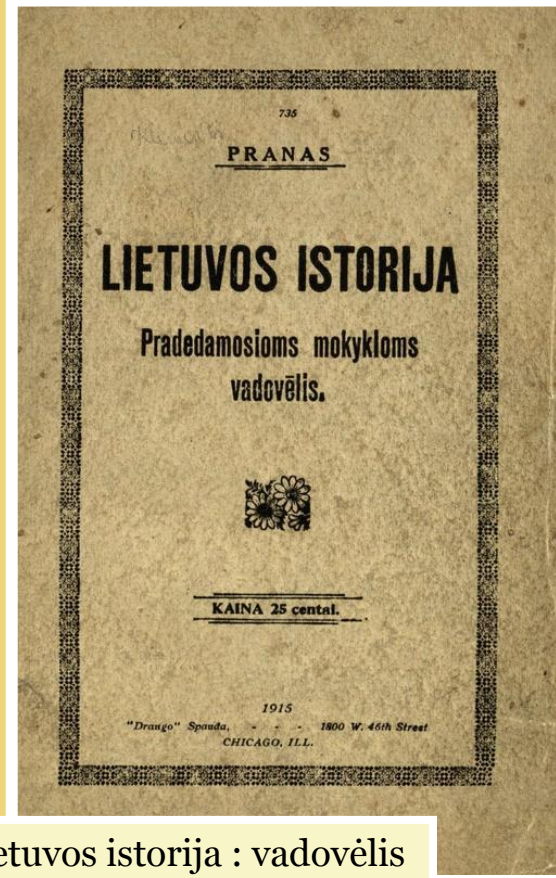
Geometrijos vadovėlis
dviklasėms mokykloms 1915 m.

Trumpai išpasakota
Lietuvos istorija 1917 m.

Nuotraukos:

<http://knyga.kvb.lt/l/fondai-paveldas/leidiniai-lietuviu-kalba/1918-1945-m/17-fondai-paveldas/1851-1945-m-leidiniai/lietuvisku-knygurinkiniai/knygos-lietuviu-kalba>

Lietuvos istorija : vadovėlis
pradedamosioms
mokykloms 1915 m.